N^er 69. ROK 1846. CZWARTEK 2 KWIETNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina		Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
	6	27" 6, 732	— 1° 0	1, 82	Pł. Zachodni słaby	Pogoda z Chmurami	
31	2	6, 180	+ 5, 9	1, 53	Południowy ,,	,,	
	10	4, 808	2, 8	1, 79	Pł. Zachodni ,,	,,	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Nro 1208.

Administracya tymczasowa cywilna *Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Z powodu zachodzącej potrzeby opatrzenia nateraz wojska w koszarach zamkowych stojącego, stósownie do rozporządzenia Władz Wojskowych, w prześcieradła i koce, pierwszych w liczbie 6,800, drugich 3,600, pociągających za sobą wydatek w summie Złp. 67,213 gr. 10, a to na zasadzie kontraktów z minus-deklarantami w drodze licytacyi publicznéj zawartych, który to wydatek w obecnéj porze inaczéj zastąpionym być nie może, jak tylko składką przez Mieszkańców Miasta Krakowa wnieść się mającą, obok składki kwaterunkowéj poprzednio uchwalonéj i *Dziennikiem Rządowym* Ner 25 i 26 z r. b. ogłoszonéj, Administracya tymczasowa Cywilna stanowi, iż obok składki rzeczonéj kwaterunkowéj, składka dodatkowa na prześcieradła i koce rozpisaną być ma na klassę Mieszkańców, którzy w roku 1845 opłacili podatek osobisto-klassyczno-przemysłowy od Złp. 5 poczynając, a to w stosunku opłaconego w tejże epoce podatku tego, według klassyfikacyi następującéj:

Ci którzy pociągnięci byli do podatku osobisto-klassyczno-przemysłowego w r. 1845 od Złp. 5 do Złp. 9, winni będą za koce i prześcieradła wnieść składkę w kwocie Złp. 7

od Złp.	10	do Złp.	20	. . .	15
„	20	„	40	. . .	29
„	40	„	60	. . .	43
„	60	„	80	. . .	57
„	80	„	100	. . .	71
„	100	„	130	. . .	93
„	130	„	160	. . .	114
„	160	„	200	. . .	142
„	200	„	240	. . .	170
„	240	„	450	. . .	198;

którą to składkę Kontrybuenci w Kassie Dochodów Niestałych obok składki kwaterunkowéj w terminie wskazanym szczegółowemi uwiadomieniami z Wydziału Doch. Publ. i Skarbu wydać się mającemi uiścić będą obowiązani.

O czém Publiczność przez *Dziennik Rządowy* zawiadomioną zostaje.

Kraków d. 27 Marca 1846 r.

Za Prezydującego
Kopff.
Sekretarz Jeneralny
J. Słoninski.
Nowakowski Sekr. Exped.

Wiadomości zagraniczne.

— *Wiedeń* 21 *Marca.* —

J. K. W. Arcyxiążę Ferdynand d'Este ukończywszy podróż inspekcyjną po wszystkich cyrkułach Galicyjskich, w których znalazł porządek już zupełnie przywrócony, wyjechał 18 b. m. z Tarnowa do Lwowa. (*Dost. Austr.*)

Austryacki Dostrzegacz donosi pod d. 12 marca z Krakowa co następuje: »Po zajęciu miasta i okręgu Krakowa przez wojsko 3ch opiekuńczych Mocarstw, postanowili Dowódzcy 3ch korpusów pomienionego wojska w połączeniu z Rezydentami 3ch Mocarstw, wydać wszelkie rozporządzenia potrzebne do przywrócenia porządku i regularnego toku administracyi. Że ta administracya w teraźniejszych okolicznościach nie może być jak tylko wojskowa, i że kierunek musi być skoncentrowany w jednéj ręce, uznano za pierwszy warunek regularnego toku, i w skutek tego Rezydenci Opiekuńczych Mocarstw zgromadziwszy się z trzema Dowódzcami wojsk na konferencyę, uradzili, aby Komendant austryackiego wojska w Krakowie stanął na czele tymczasowéj wojskowéj administracyi okręgu tegoż miasta, następnie rozporządzono, aby obsadzenie miasta Krakowa przez

Ces. Austryackie wojsko, a zajęcie kraju podług wyznaczonych linij demarkacyjnych przez Ces. Rossyjskie i Król. Pruskie wojska nastąpiło. Również uregulowano wszystko, co się utrzymania i zaopatrywania w żywność wojsk dotyczy; postarano się o skład administracyi cywilnéj pod przewodnią wojskowego dowódzcy; mianowano połączoną wojskową Kommissyę dla przesłuchania uprzednio wszystkich z powodu udziału w buncie schwytanych osób; wydania trzem opiekuńczym Mocarstwom tych, którzy są ich poddani; zatrzymania do dalszego sądowego postępowania tych, którzy są rodem z Krakowa, albo tych, którzy do obcego kraju należą: a nakoniec uwolnić tych, którzy się mniéj winnemi okażą. Po ogłoszeniu wszystkich tych rozporządzeń i nadaniu im mocy wykonawczéj, oświadczyli im Dowódzcy trzech wojsk, że zadanie ich jest spełnione; Cesars. Rossyjski Jenerał jazdy Rüdiger powrócił do Warszawy, a Król. Pruski Jenerał dywizyi Hr. Brandenburg do Szląska, jakoż i Cesar. Rossyjskie i Król. Pruskie wojska, które były wkroczyły do m. Krakowa, opuściły je i rozeszły się na wyznaczone dla nich stanowiska w okręgu m. Krakowa.«

Z nad granicy Galicyjskiéj donoszą pod d. 14 marca: »Powzięliśmy tu wiadomość z Krakowa, że Pruski Jenerał Hr. Brandenburg objawił Reprezentantom dwóch innych mocarstw opiekuńczych, iż od rządu swojego otrzymał zlecenie wydania uwięzionych w Szląsku powstańców, o ile takowi są poddanemi właściwych dwóch resp. mocarstw; zawezwał ich również o ustanowienie kommissyi złożonéj z oficerów i urzędników policyjnych, aby ta zajęła się rozpoznaniem pochodzenia i odbiorem rzeczonych więźniów. (*Berl. Nachr.*)

— *Petersburg.* —

Głównodowodzący czynną armią doniósł N. Cesarzowi Jmć z d. 25 lut., że wszystkie wojska, które były skierowane ku Krakowu z powodu wynikłych tam zaburzeń, w téj chwili powrócone zostały na swe zimowe leże, prócz 2 batalionów Kremenczugskiego pułku strzelców i 150 kozaków, pozostawionych do pewnego czasu w okręgu Krakowskim. Jenerał-feldmarszałek xiążę Warszawski przedstawił obok tego wiadomość o przemieszczeniach rozmaitych części wojsk. N. Pan, zauważywszy ze szczególném zadowoleniem, że przejścia te dokonane zostały w same roztoki z osobliwą szybkością, najwyżéj raczył rozkazać opublikować takową wiadomość, jako nowy dowód niezmordowanéj gorliwości, rześkości i wzorowego urządzenia wojsk czynnéj armii.

— *Paryż* 17 *Marca.* —

Na wczorajszém posiedzeniu izby deputowanych przyjęty najprzód został projekt do prawa o wodach mineralnych, poczem minister handlu przedłożył projekt względem modeli i rysunków fabrycznych i względem książeczek robotników. Oba projekta przyjęte już przez izbę parów. Minister spraw wewnęt. przedłożył kilka projektów miejscowego interesu. Następnie przyjęła izba projekt żądający funduszów na szpitale.

Nareszcie przystąpiła izba do rozpraw nad projektem p. Remusat względem niewłaściwości pewnych urzędów w izbie deputowanych. Pan Thiers oświadczył się w swojéj mowie stanowczo za projektem p. Remusat względem wyłączenia pewnych urzędniczych kategoryj od wyborów na członka izby deputowanych, nalegał o przywrócenie czystości systemowi reprezentacyjnemu, i porównywał przytem położenie, w jakiemby się obadwa Królestwa: francuzkie i angielskie znajdowały, na przypadek śmierci obudwóch panujących osób. Gdyby Anglia utraciła swą królowę, mówi p. Thiers, to zdarzenie nie spowodowałoby żadnego poruszenia; nie takby było, gdyby Król Francuzów umarł; lękanoby się niespokojności wewnątrz a wojny zewnątrz. Po mowie ministra spraw wewn., który zbijał ten projekt, dalsze rozprawy odroczone zostały.

— *Londyn* 17 *Marca.* —

Wczorajsze parlamentowe rozprawy ograniczały się na roztrząsaniu rezolucyj taryfy, i dla tego drugie odczytanie bilu zbożowego postanowione na dzień wczorajszy, musiano na dziś odłożyć. Ale gdy rozprawy nad rezolucyami taryfy i wczoraj jeszcze się nie ukończyły, bil przeto zbożowy z trudnością będzie mógł być dziś drugi raz odczytany. Wczorajsze rozprawy nad rezolucyami przerwane znowu zostały przez rozprawy względem nędzy w Irlandyi. Aż nakoniec p. Peel zaczął nalegać o przyspieszenie rozpraw nad taryfą, gdyż w nowéj taryfie znajdują się środki ulepszenia stanu Irlandyi. Wniosek p. Plumptren, aby cło od chmielu pozostawić bez zmiany, odrzucony został większością głosów 91 przeciw 44. Podobnież wniosek p. Bankes o zupełne usunięcie paragrafu dotyczącego zniżenia cła od towarów jedwabnych, odrzucony został większością głosów 220 przeciw 114. Dalsze rozprawy zostały na dziś odłożone.

W izbie parów zapowiedział hr. Clarendon, że dziś wnosić będzie o przedłożenie dyplomatycznych korrespondencyj względem kwestyi Oregonu.

Donoszą z Kanady, że tam robią gorliwe przygotowania do obrony téj osady angielskiéj na przypadek wojny Anglii ze Stanami Zjedn. Milicya ma być uorganizowaną i powiększoną, wojsko wzmocnione, a kilka szwadronów jazdy ma strzedz granicy. Mianowanie wojskowego, hr. Cathcart, jenym gubernatorem posiadłości angielskich w północnéj Ameryce, dowodzi, że rząd angielski uznał potrzebę przygotowania się do wojny.

Z Buenos Ayres donoszą, że dyktator Rosas w rocznem swojem poselstwie (mowie) do prawodawstwa Argentyńskiego, datowanem 27 grudnia, wynurzył znowu, tak jak zawsze, życzenie złożenia swego urzędu; spodziewa się jednak prośby, aby go jeszcze dłużéj zatrzymał.

— *Dnia* 18 *Marca.* —

Na wczorajszém posiedzeniu izby wyższéj lord Clarendon wniósł zapowiedzianą onegdaj przez siebie mocyę o przedłożenie izbie takiéj części dyplomatycznéj korrespondencyi względem Oregonu, któréj ogłoszenie zgodne jest z obowiązkami rządu. Lord Aberdeen znajdował ten wniosek ze względu na ważność przedmiotu bardzo naturalnym, i dla tego nie był przeciwnym przedłożeniu części korrespondencyi; większa jednak część korrespondencyi, mianowicie między nim (ministrem) i posłem angielskim w Stanach Zjednoczonych, musi jeszcze pozostać tajemnicą, gdyż jéj ogłoszenie tylko szkodziéby mogło interesom publicznym; z tego powodu musi się wstrzymać od wszelkich dalszych w tym przedmiocie odpowiedzi. »Spodziewam się zresztą (dodał minister) że ta kwestya w dobry sposób załatwiona zostanie. Bardzo jednak być może, że wszelkie nasze usiłowania będą daremnemi. Ale w takim przypadku wszelkich dołożyłbym starań o zjednanie wsparcia nie tylko od was wszystkich, ale i od każdego państwa Europy i od całego ucywilizowanego świata.« Po przymówieniu się jeszcze lordów Brougham i Ashburton, wniosek lorda Clarendon przyjęty został.

Ministerstwo odniosło nowe zwycięztwo przy wyborach w Stafford. Kapitan Carnegie, kandydat ministeryalny, został wybrany członkiem parlamentu większością głosów 733 przeciw 25, które otrzymał Doktór Sligh, kandydat stronnictwa protekcyjnego.

Według dz. *New-Jork Herald*, do Washingtonu miały nadejść świeże nowiny donoszące, że p. Slidel, poseł amerykański, nie został przyjęty przez Prezydenta Paredes, wskutku czego żądał paszportów, których mu odmówiono; nakoniec musiał poprzestać na eskorcie towarzyszącéj mu do Veracruz. Dodają jako wieść, że rząd mexykański uorganizował znaczną armię (zapewnie na papierze), w celu wysłania jéj do Rio-Grande. Wskutku tych wiadomości miano postanowić, aby eskadra Stanów Zjednoczonych na odnodze mexykańskiéj wzmocnioną została trzema fregatami, dwoma parowemi i kilku pomniejszemi okrętami z 275 działami i 2500 ludźmi osady, a znajdujące się w Texas wojsko Stanów Zjednoczonych ma wyruszyć ku Rio Grande.

Rozprawy nad taryfą zajęły jeszcze całe wczorajsze posiedzenie izby niższéj. Dłuższe rozprawy wszczęły się nad wnioskiem p. Howard, żądającym, aby bydło, które według zaprojektowanéj taryfy ma być bez opłaty cła wprowadzane, nlegało dotychczasowemu ocaleniu. Pan Peel zbijał ten wniosek, dowodząc, że dla rolnictwa w Anglii żądane cło ochronne nie jest ani potrzebnem, ani stosownem. Minister wykazał z jednéj strony, że ostatnie redukcye cła nie zniżyły bynajmniéj cen bydła i mięsa, że przeciwnie ceny te podniosły się; z drugiéj strony, że angielski hodowca bydła bez żadnéj trudności wytrzymuje już teraz współubieganie się z irlandzkim, chociaż bydło irlandzkie w wielkich massach (przeszło 100,000 sztuk kwartalnie) wprowadzane jest bez opłaty cła do Anglii, a w Irlandyi płaca robotników jest daleko mniejsza niż tutaj. Konsumcya Anglii wymaga co rok 1,600,000 wołow, sam Londyn konsumuje 200,000, i już z tego samego wnosić można, jak mały wpływ na ceny wywierać może mała ilość wprowadzanego z zagranicy bydła. Pp. Finch, Tyrrel i inni wywodzili wyższe ceny bydła z téj okoliczności, że w ciągu ostatnich lat, bydło, a szczególniéj owce, wiele ucierpiało przez choroby, i dla tego mniéj go dostarczano na targi. W końcu jednak wniosek pana Howard został większością głosów 111 przeciw 72 odrzucony, a ministeryalny przyjęty.— Następnie przyjęto jeszcze pozycye taryfy ministeryalnéj co do skór i płótna; a gdy przystąpiono do drzewa budowlanego, pan Mitchell podał wniosek, aby na obrobiony budulec, począwszy od dnia 5 kwietnia r. b. nałożone było cło po 10 szyl. od łasztu, i w tym stosunku na inne gatunki drzewa budowlanego. Rozprawy nad tym artykułem nie ukończyły się jeszcze na tem posiedzeniu i odłożone zostały, za zgodą pana Peel, na dzień 20; poczem p. Peel zapowiedział, że rozprawy nad powtórnem odczytaniem bilu zbożowego rozpoczną się dnia 23.

Utrzymuje się tu ciągle pogłoska, podana przez dz. *Morning Advertiser*, że rząd angielski pragnie jaknajspieszniéj posłać 3000 ludzi do Indyj Wschodnich, obrawszy do tego drogę przez Suez. Pasza Egiptu zezwolił już na to pod warunkiem, aby tylko połowa tego wojska była w broń zaopatrzona. Panu Waghorn poruczyć miano urządzenie téj wyprawy przez Egipt.

W drukarni banku angielskiego stoją piękne, zgrabne i powabne machiny, którym ludzie usługują. Ci posługacze wsuwają tylko papier w machinę, a ta po drugiéj stronie sama gotowy banknot wydaje. Jest to coś niewymownie przykrego, a nawet zastraszającego, widzieć tę prawie cudowną zręczność martwego żelaza, w obec prostego zatrudnienia owych dwudziestu do trzydziestu posługaczów, którzy właściwie sami służbę machiny czynią, podczas gdy machina pracę ludzką, pracę umysłową wykonywa. Bo nie tylko iż ona banknoty drukuje, gdy stojący przy niéj ludzie tylko papier podają, lecz owszem nadzoruje ona jeszcze samychże ludzi i znaczy z nieprzeknpną rzetelnością ilość wydrukowanych banknotów.

— *Rzym* 10 *Marca.* —

Wczoraj wieczorem poseł Cesarsko-Rosyjski, tajny radca Buteniew, dawał na cześć J. C. W. Wielkiego xięcia Konstantego, wielki wieczór muzykalny, na którym znajdowało się także, oprócz wiele znakomitéj szlachty, kilkunastu Kardynałów i Prałatów. (*G. Pow. Pr.*)

Dowiedziano się tu z wielkiem oburzeniem, że na poparcie wybuchłych w prowincyach Polskich zamieszek, nadużyto imienia Ojca św. ja-

koby tenże pochwalał rokosz przeciw rządowi; wiadomo jednak, że Papież przed niejakim czasem wydał brewe do Biskupów polskich prowincyj napominając ich, aby duchowieństwo dyecezyi nie mieszało się w żadne zabiegi polityczne przeciw rządowi, ponieważ wszelki udział kleru w sprawach politycznych, tylko największą dla kościoła niekorzyść za sobą pociąga.

— *Palermo* 5 *Marca.* —

Pogoda ciągle sprzyja, przez całą zimę kwitnęły drzewa pomarańczowe i cytrynowe, a dziś w d. 3 marca zakwitły brzoskwinie, migdały i morele. Oddawna nie pamiętają tu takiéj zimy, lud zatem tutejszy przypisuje te błogie chwile pobytowi N. Cesarzowéj. Nie jest zatem rzeczą dziwną, że N. Pani jest powszechnie uwielbiana, kiedy na wszystkie strony tysiące rozlewa dobrodziejstw. Powiemy tylko o niedzieli zapustnéj: N. Cesarzowa z JJ. CC. WW. Wielkim xięciem Konstantym i Wielką Xiężniczką Olgą, przejeżdżała celniejsze ulice nasze, rzucając na wszystkie strony nasze sławne »Confetti« Ludność naszego miasta, pokrywająca ulice i dachy domów, uniesiona najżywszym zapałem uwielbienia, wydawała ciągle okrzyki z serca płynącéj radości. (*G. Rz.*)

— *Zjednoczone Stany.* —

W dzienniku *New-Jork Herald* czytamy: Nadeszłe parostatkiem *Cambria* wiadomości z Europy są najważniejsze dla naszego kraju, jakie od 20 lat mieliśmy, handlową ich ważność uznać muszą wszystkie klassy. Nowa taryfa p. Peel szczególniéj jest korzystna dla rolników. Ten środek i zaproponowane zniżenie taryfy celnéj Stanów Zjednoczonych są w stanie uczynić zerwanie stosunków między Anglią i Ameryką, zgubnem dla obudwóch krajów. Im mniéj ograniczony istnieje handel między dwoma narodami, tem większy zachodzi interes zachowania przyjacielskich stosunków. Taki związek jest najpewniejszą rękojmią, że między takiemi krajami nie zajdą nieprzyjacielskie kroki, nawet żadne przerwanie pokoju nie może mieć miejsca.

Z Londynu 13 *Marca.* — W Senacie Kongresu nie przyszło jeszcze do rozstrzygnienia kwestyi Oregonu. Chciano widocznie czekać na wiadomości z Anglii, a te dopiero dnia 20 lutego nadeszły do Washingtonu, tak że dopiero następne wiadomości z Stanów Zjednoczonych doniosą, jaki wpływ wywarły na członków Senatu.

W nocy z dnia 14 na 15 lutego panowała w New-Jorku i w okolicy straszna burza; 10 okrętów się rozbiło i 60 ludzi utraciło życie w bałwanach morskich, a wielka massa towarów zatonęła.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 31 *Marca do dnia* 1 *Kwietnia.*

Bleschmidt Józef, Pawłowski Józef, Krajewski Józef, Wietrzynowski, z Polski; -- Dołgoruki Mikołaj xiążę, Berner Herman, Klein, Miarkowska Apolonia ob., Bloch Melchior, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Zabawski Józef, Nalepińska Emilia, do Polski; Hosten Rudolf, Reile Jakób, do Pruss.

Doniesienia Urzędowe.

POZEW PUBLICZNY.

Zapozywa się niniejszém publicznie Wendelin Karol Leopold Juliusz, syn w mieście Gliwicach zmarłego Rotmistrza emerytowanego Karola de Szymońskiego, który dnia 13 Październik 1810 roku urodzony, z podróży 1828 roku za paszportem do Krakowa podjętéj dotychczas nie powrócił i zuiknął; jakoteż jego spadkobiercy i tychże sukcessorowie, ażeby w ciągu miesięcy dziewięć, najpóźniéj ale w terminie dnia 18 Lutego 1847 roku zrana o godzinie 10 przed Referendariuszem Muthwill w domu podpisanego Sądu Głównego osobiście lub piśmiennie zgłosili się i dalszych rozkazów oczekiwali.

Jeżeli się Wendelin de Szymoński nie stawi ani piśmiennie nie zgłosi, zostanie za umarłego uznany, majątek jego spadkobiercom, w niedostatku zaś tychże Władzy publicznéj przysądzony i do dyspozycyi ich wydany będzie.

Polecają się do zastępstwa w terminie naznaczonym Kommissarze sprawiedliwości tutejszéj Glatzel, Scheffler i Engelmann.

Raciborz dnia 25 Listopada 1845 r.

(1r.) *Królewsko Pruski Sąd Główny.*

C E N Y Z B O Ż A

Na targowicy publicznéj w Krakowie w 3ch gatunkach praktykowane.

Dnia 30 i 31 Marca 1846 roku	1. Gatunek				2. Gatunek				3. Gatunek			
	od		do		od		do		od		do	
	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.	z.	g.
Krz., Pszenicy.	38	—	39	15	36	—	37	—	34	—	35	10
„ Zyta.......	33	—	34	—	32	—	32	10	—	—	—	—
„ Jęczmienia	23	—	24	15	—	—	22	—	—	—	—	—
„ Owsa....	—	—	14	15	—	—	13	15	—	—	—	—
„ Grochu..	—	—	34	15	—	—	32	—	—	—	—	—
„ Jagieł. ..	—	—	53	—	—	—	52	—	—	—	—	—
„ Rzepaku.	—	—	30	—	—	—	28	—	—	—	—	—
„ Tatarki..	—	—	25	—	—	—	22	—	—	—	—	—
„ Soczewicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Ziemniak	—	—	9	—	—	—	8	—	—	—	—	—
„ Prosa....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Wielogr...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ Koniczyny	—	—	150	—	—	—	130	—	—	—	120	—

Centnar siana od zł. 3 gr. 24 do zł. 2 gr. 24. Centnar słomy od zł. 5 gr. 6 do zł. 4 gr. —

Spirytusu garniec z opłatą od złp. 7 gr. 24 do złp. 8

Okowity garniec z opłatą od złp. 6 gr. — do złp. 6 gr. 12.

Masła garniec od złp. 7 gr. 15 do złp 8 gr. —.

Jaj kurzych kopa . . . . zł. 2 gr. –

Drożdży wanienka . . . . od złp. 10 do złp. 12

Kraków d. 31 Marca 1846 r.

Kommissarz Targowy.

W. Dobrzański.